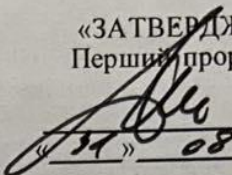
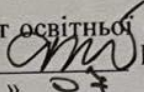

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної теорії і суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор

Д. В. Бабенко
«31» 08 2021 р.

Гарант освітньої програми

М. В. Дубініна
«01» 07 2021 р.

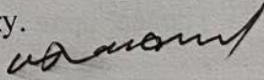
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціологія»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Освітня спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти «Облік і оподаткування» початкового (молодший бакалавр) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Освітній ступінь	«Молодший бакалавр»
Семестр	2
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Лесік Ірина Миколаївна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук, email: lesik@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри економічної теорії і суспільних наук.

Протокол № 11 від «17» червня 2021 року.

Завідувач кафедри

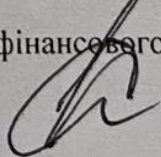

В.О. Ханстантинов

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету.

Протокол № 11 від «17» червня 2021 року

Голова науково-методичної комісії

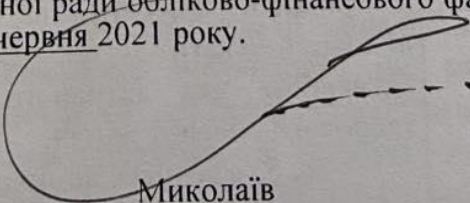

Ю.Ю. Чебан

Схвалено на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету МНАУ.

Протокол № 12 від «17» червня 2021 року.

Голова вченої ради

О. М. Вишневська

Миколаїв

2021

1.Призначення навчальної дисципліни	Вивчення даного курсу сприяє підвищенню рівня фундаментальної гуманітарної освіти, формуванню підвалин стійкого наукового, осмисленого, раціонального світогляду, формуванню соціологічної культури мислення, системи необхідних в процесі соціалізації знань про динаміку сучасних суспільних процесів і явищ, місце і роль соціальних інститутів, логіку соціального розвитку.
2.Мета навчальної дисципліни	Сформувати у здобувачів вищої освіти стійкі світоглядні засади, усвідомленого ставлення до своєї ролі у власному житті та житті суспільства, цілісної картини соціальної реальності, наукових уявлень про основні закономірності виникнення, функціонування та розвитку суспільства, усталення гуманістичних, моральних принципів внутрішньої структури особистості, що ґрунтується на засадах загальнолюдської культури і цивілізації.

<p>3. Компетентності</p>	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів бухгалтерського обліку і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності :</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та розуміння його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
---------------------------------	--

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 3. Знати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи для дослідження соціально-економічної діяльності підприємств.</p> <p>ПРН 16. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>ПРН 18. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>
<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:</p>
<p>знати:</p>	<p>основні поняття курсу, елементи суспільства як соціальної системи, елементи соціальної структури суспільства, компоненти соціальної структури особистості, механізми соціалізації індивіда; що становить специфіку соціологічного аналізу суспільства, чинники виникнення соціології як науки, її призначення і функції; теоретичне узагальнення результатів соціологічних досліджень у різних галузях життєдіяльності сучасного суспільства, основні закономірності функціонування соціальних спільностей у різноманітних сферах соціального буття.</p>
<p>вміти:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати отриману наукову інформацію для аналізу, розглядання та обговорення найактуальніших проблем сучасного періоду розвитку українського суспільства; - характеризувати основні соціальні спільності, їх положення в ієрархії соціальних статусів, можливості соціальної мобільності, що надає суспільство для самореалізації та самоствердження кожної особистості; - використовувати здобуті наукові знання для самостійного пошуку необхідної наукової інформації, розвитку власних духовних та інтелектуальних здібностей, самовиховання та самовдосконалення, для формування відповідальної, незалежної громадянської позиції компетентного фахівця аграрної сфери – повноправного і національно свідомого члена українського суспільства.

5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота	90 / 3,0		
		40 / 1,33		
40 / 1,33				
10 / 0,34				
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	сам. робота
1	Соціологія як наука	4	4	1
2	Методика конкретно-соціологічних досліджень	4	4	1
3	Суспільство як соціальна система	4	4	1
4	Соціологія особистості	4	4	1
5	Соціологія праці та управління	4	4	1
6	Соціологія конфлікту та девіантної поведінки	4	4	1
7	Соціологія шлюбу і сім'ї	4	4	1
8	Соціологія молоді	4	4	1
9	Соціологія освіти та виховання	4	4	1
10	Етносоціологія	4	4	1
Всього		40	40	10
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				

<p>6. Порядок та критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опрацювання лекційного матеріалу, як можливість підготовки до усного опитування, бесіди, написання контрольних робіт; - виконання завдань для самостійного опрацювання, як можливість розширення знань у структурі спеціальних галузевих теорій, напрацювання категоріального апарату, з елементами англомовної практики, підготовка та захист доповідей тощо; - робота в Moodle, як елемент перевірки знань тематичного матеріалу; - підготовка інструментарію дослідника, розробка програми соціологічного дослідження, збір та обробку первинної соціологічної інформації, аналіз даних, формулювання висновків та захист соціологічного дослідження; - індивідуальні завдання: публікацію наукових робіт, підготовку презентацій, участь у неформальних заходах. <p>Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - складання заліку. <p>Пропущені заняття, відповідно до Порядку зарахування пропущених занять мають бути відпрацьовані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у формі усного опитування (при пропусценні лекції) - виконання індивідуального завдання (при пропусценні семінарського заняття).
---	---

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
1. Аудиторна робота в т.ч.: - опрацювання лекційного матеріалу (диспут, бесіда тощо), робота на семінарських заняттях (доповідь, опитування, термінологічний диктант тощо)	10	2	3	20	30
- захист соціологічного дослідження	1	3	4	3	4
2. Самостійна робота в т.ч.: - розробка програми соціологічного дослідження	1	4	8	4	8
- збір та обробка первинної соціологічної інформації	1	3	8	3	8
- виконання завдань для самостійного опрацювання	10	2	3	20	30
- робота в Moodle	10	1	2	10	20

Разом по дисципліні 60 100

3. Індивідуальні завдання: публікація наукових робіт, презентації, участь у неформальних заходах 5 10

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Оцінка	
	min	max
Залік	10	20

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
64 – 74	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	X	не зараховано з обов'язковими повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу

Academic integrity – дотримання етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності Миколаївського національного аграрного університету.

Пропущені заняття, для належного оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти відпрацьовуються відповідно затвердженого графіку консультацій.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); позбавлення академічної, іменної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання тощо.

Opportunities Galore policy: передбачає окрім передбачених до виконання у частині аудиторної та самостійної роботи інших можливостей для самовдосконалення, самореалізації в опрацюванні курсу «Соціологія» за умови погодження напряму діяльності з викладачем. Для якої можуть бути обрані соціально-політичні, економічні, екологічні та інші аспекти суспільного життя, як елемент формування знань та умінь у складі науки про суспільство та науки про політику. Передбачені неформальні освітні заходи. Здобувачам пропонуються протягом вивчення дисципліни: індивідуальні завдання, участь у вебінарах та семінарах з світоглядних, методологічних проблем, участь у відкритих лекціях та диспутах, які проводяться в тому числі поза межами навчального закладу. Здобувачам пропонується пройти курс «Академічна доброчесність в університеті», «Фінансова грамотність для підприємців» «Медіаграмотність у часи пандемії», «Почати бізнес. Креативна індустрія» на платформі ВУМ; «Соціальний менеджмент і залучення зацікавлених сторін» на платформі Міжнародного фонду «Відродження»; «Соціальне підприємництво» на платформі Prometheus. Здобувач має право самостійно обирати напрям і вид неформальних освітніх заходів. Оцінка їхніх результатів відбувається

	<p>за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво, програма, запрошення тощо).</p> <p>Несвоєчасне виконання та представлення передбачених курсом робіт відтерміновує строк складання підсумкового контролю знань, але не унеможлиблює отримання високої оцінки виконаної роботи на високому рівні, за умови, що несвоєчасне представлення робіт має поважні причини, підтвержені документально (клопотання про участь у заходах різних рівнів, довідка про тимчасову непрацездатність тощо).</p> <p>Late-work policy: у разі несвоєчасного представлення роботи, без поважної причини, загальна кількість балів за таку роботу не буде перевищувати мінімальну.</p> <p>Attendance and/or participation policy: відвідування занять не є оцінюваним компонентом курсу.</p> <p>Mobile devices на курсі застосовується політика нульової толерантності до мобільних пристроїв (під час проведення лекційних занять). Та обмежувальна політика (під час семінарських занять), під час яких, за дозволом викладача можуть бути використані, в межах вивчення дисципліни мобільні пристрої, за відсутності інших технологічних засобів.</p> <p>Moodle is a Learning Platform: за наповнення навчальної платформи Moodle навчальними матеріалами з дисципліни для використання елементів дистанційного навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб, у тому числі здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами відповідає викладач, що читає дисципліну.</p>
<p>8. Інформаційні джерела</p>	<p style="text-align: center;">Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Батаєва, К., Бурлачук, В., Степаненко, В. Історія української соціології: навчальний посібник, Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 392 с. 2. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. Київ: Наш формат. 2020. 448 с. 3. Ворона, В. Академічна соціологія в Україні (1918-2018). У 2-х томах. Том I. Історія

- становлення та розвитку. Київ: Інститут соціології НАН України, 2018. 526 с.
4. Ворона, В. Академічна соціологія в Україні (1918-2018). У 2-х томах. Том II. Спогади, інтерв'ю, статті. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. 345 с.
5. Історія української соціології : навчальний посібник / [К. Батаєва, В. Бурлачук, І. Головаха-Хікс, М. Захарченко, О. Іваненко, І. Каневська, І. Кресіна, І. Матяш, М. Молчанов, О. Рибщун, В. Степаненко] ; за заг. ред. К. Батаєвої, В. Бурлачука, В. Степаненка. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 392 с.
6. Лесік І. М. Соціологія : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2021. 208 с.
7. Нечитайло І. Сучасна соціологія освіти. Від соціологічної теорії до освітньої практики. Київ : Кондор, 2019. 296 с.
8. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування : підручник. Київ: Києвоогілянська академія, 2017. 342 с.
9. Сапелкіна О. В. Чепурко Г. І. Емпірична соціологія: курс лекцій. Львів: Простір-М, 2018, 268 с.
10. Сірий Є. В., Нахабич М. А. Дослідження соціальної напруженості в Україні: засадничі аспекти та розробка інструментарію (за результатами фундаментального дослідження). Київ: ЦОП «Глобус», 2018. 182 с.
11. Соболевська М. Рефлексивні процеси в сучасній теоретичній соціології: навчальний посібник. Київ: Міленіум, 2020. 108 с.
12. Соціологія : плани семінарських занять, ключові поняття, питання для контролю і самоконтролю, творчі завдання, вправи, тести для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» початкового рівня (короткий цикл) спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання / уклад. І. М. Лесік. Миколаїв : МНАУ, 2021. 65 с.
13. Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко

Київ : ДУТ, 2019. 235 с. 43

14. Соціологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл.[В.І. Волович, М.І. Горлач, В.І. Кремень та ін.].[6-те вид.]. К: Центр учбової літератури. 2019. 808 с.

15. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір / За наук. ред. М.О. Шульги // Київ: Інститут соціології НАН України, 2017. 198 с. 17. Стрельник О. Турбота як робота : материнство у фокусі соціології. Часопис «Критика», 2017. 288 с.

Допоміжна література

1. Assessment of management efficiency and infrastructure development of Ukraine / I. Lesik etc. // Management Science Letters. 2020. 10(13). 3071-3080.

2. Lesik Iryna. The problem of online dependence of youth. Changing paradigm in Economics and Management System. Volume II. Kherson : Publishing house OLDIPLUS, 2020. С. 140-147.

3. Lesik I. The basic contradiction as for cultivation and use of GMOs / I. Lesik // Актуальні проблеми економіки. 2017. 1(187). Р. 83-88.

4. Dovgal O. V., Kravchenko M. V., Demchuk N. I., Odnoshevnaya O. A., Novikov O.Y., Andrusiv U. Y., Lesik I. M., Popadynets I. R. (2017). Methods of competitiveness assessment of agricultural enterprise in eastern Europe. Regional Science Inquiry, Vol. IX, (2), 231–241.

5. Вишневецька О.М., Лесік І.М. Інфраструктурне забезпечення формування і функціонування ринку продукції овочівництва : моногр. Миколаїв : ФОП Швець В.М., 2017. 324 с.

6. Лесік І.М., Нахайчик Є.Є. Діджиталізація як складова цифрової економіки. // Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути [зб. наук. пр.]: матеріали XV міжнародної науково практичної інтернет-конференції (м. Київ, 29 квітня 2021 р.). Київ, 2021. С. 62-69.

7. Лесік І.М., Лесік М.А., Калашніков І.С. Інклюзія в концепції соціального розвитку суспільства // Priority directions of science and technology development. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. SPC

“Sciconf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2021. Pp. 785-791.

8. Лесік І. М. Вплив латифундистів на соціально-економічний розвиток // Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 11-12 квітня 2019 р., Івано-Франківськ. С. 58-60. 44

9. Лесік І. М. Вплив світової економіки на конкурентоспроможність України // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні та євроінтеграційні аспекти : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 листопада 2018 року, м. Миколаїв. Миколаїв : МНАУ, 2018. С. 77-80.

10. Лесік І. М. Оцінка рівня розвитку транспортної інфраструктури України. *Modern Economics*. 2020. № 23(2020). С. 95-101. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V23\(2020\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V23(2020)-15). 11. Лесік І. М. Соціально-економічні небезпеки безробіття для інфраструктури аграрного ринку України. *Modern Economics*. 2019. № 17. С. 127-132. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-20](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-20).

11. Лесік І. М. Старіння населення: соціально-економічні наслідки / І. М. Лесік, Д. Д. Золотухіна // Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств : матеріали II міжнародної науково-практичної конференції, (м. Одеса, 9-10 листопада 2018 року). Херсон : Молодий вчений, 2018. С. 97-100.

12. Лесік І. М. Тенденції та перспективи розвитку аграрного сектору економіки в умовах глобалізації / Глобальні принципи фінансового, облікового та аналітичного забезпечення аграрного сектора економіки : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 8- 9 листопада 2018 р. / Харк. нац. аграр. ун-т. Харків : ХНАУ, 2018. Вип. 1. С.

393-396.

13. Лесік І. М., Вільховатська А. І. Шлюбно-сімейні відносини: виклики сьогодення / Архітектура та мистецтвознавство. Київ, 2020, С. 122-126.

14. Лесік І. М., Галкін В. В. Інноваційна діяльність в системі вищої освіти // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 19-20 листопада 2020 р., м. Миколаїв 19-20 листопада 2020 року. Миколаїв: Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 62-64.

15. Лесік І. М., Лесік М. А. Формування та розвиток інфраструктури екологічного туризму. *Modern Economics*. 2020. № 24(2020). С. 100-106. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V24\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V24(2020)-16).

16. Лесік І. М., Цибулькіна А. С. Алкоголізм як соціальна проблема суспільства. Архітектура та мистецтвознавство. Київ, 2020. С. 127-131.

17. Лесік І., Каратеєва О. Особливості формування та розвитку фінансової інфраструктури // *Social and economic aspects of sustainable development of regions : monograph*. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2018. Т. 2. С. 116–123.

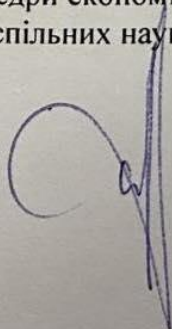
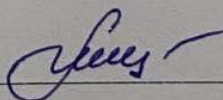
18. Лесік І.М., Лесік М.А. Діджиталізація як елемент інфраструктури екологічного туризму. *Abstracts of XIII International Scientific and Practical Conference*. Bordeaux, France 2020. С. 509-512.

19. Лесік І.М., Нахайчик Є.Є., Магар Д.Є. Кібербезпека як основа цифрового суспільства // *Fundamental and applied research in the modern world. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference*. BoScience Publisher. Boston, USA. 2021. Pp. 452-459.

<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Отримання освітніх послуг особами з особливими освітніми потребами забезпечується правом на навчання за допомогою найбільш доступних для таких осіб мови, методів і способів спілкування відповідно до закону України «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових актів. Організаційно-розпорядчих документів МНАУ, зокрема: Положення про організацію освітнього процесу (5.258.01-00.2018) та Положення про порядок організації та проведення дуального навчання у Миколаївському національному аграрному університеті (5.009.01- 00.2017). Університет має власний веб-сайт, де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні ресурсів: загально університетської бібліотеки, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозиторію. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених з дисципліни робочих навчальних програмах за спеціальністю. Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами може бути застосована навчальна платформа Moodle, відповідальним за наповнення якої навчальними матеріалами є викладач, який читає дисципліну.</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>https://www.mnau.edu.ua/ https://www.mnau.edu.ua/faculty-off http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/ https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2661 http://www.nbu.gov.ua/</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

канд. екон. наук, доцентом
кафедри економічної теорії
і суспільних наук

І.М. Лесік